

1. Bu testte sırasıyla Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. *Analitik Aklın Eleştirisi* adlı eserinde Kant; öncelikle beğeni yargısının ---- başka bir deyişle amaçlı eylemlerden farklı olduğunu, ikinci olarak da ---- yani bir nesnenin güzelliği hakkında yargıda bulunmanın ortak bir insani özellik olduğunu kanıtlamayı hedefliyordu.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) öznelliğini - sistemini
- B) istemsizliğini - evrenselliğini
- C) güçlüğünü - estetiğini
- D) aykırılığını - özgünlüğünü
- E) karmaşıklığını - niteliğini
2. (I) Yer'in hareket ettiği ve gezegen yörüngelerinin elips olduğu meselesi Johannes Kepler tarafından matematiksel olarak doğrulanınca gök mekaniğinde yeni bir dönem başladı. (II) Bu aşamadan sonra matematiksel olarak ortaya konulanların gözlem verileriyle teyit edilmesine yani olgusal kanıtlarının bulunmasına ihtiyaç duyuluyordu. (III) Uzun zamandır bu gelişmelerden haberdar olan ve Kepler'in çalışmalarını yakından takip eden Galileo da bu görüşteydi. (IV) O zamanların yeni icadı olan teleskobun, nesneleri görüntüde yakınlaştırdığını duyunca hemen bir teleskop edindi. (V) Yakınlaştırma gücü çok yetersiz olan bu teleskobu dikkatle inceledikten sonra kendi teleskobunu yapıp döneminin entelektüellerine hediye etti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, bilimsel açıdan kayda değer bir gelişmenin ortaya çıktığından söz edilmiştir.
- B) II. cümlede, I. cümlede ortaya konan fikrin doğrulanması gerektiğine işaret edilmiştir.
- C) III. cümlede, I. cümledeki durumun başka bir bilim insanı tarafından da benimsendiği söylenmiştir.
- D) IV. cümlede, yeni icat edilmiş bir nesnenin işlevine dair kısa bilgi verilmiştir.
- E) V. cümlede, bir bilim insanının yaptığı icadın tasarlanma amacına değinilmiştir.

3. Bir tiyatro sahnesi gibi gördüğümüz hayatta hepimiz kendi sahnemizin oyuncusuyuz. Duruma göre değişmekle birlikte açılış sahnesinde seyirciye ne sunacağımıza kendimiz karar veriyor ve seyircimizin beklentilerle dolu insanlar olduğunu düşünüyoruz. Bu nedenle de bazen istediklerimizi yapmıyor sadece yapıyor gibi görünüyoruz. Böylece tüm hayatımız "gerçekten yapmak" ile "yapıyor gibi görünmek" arasında bir mücadele içinde geçiyor. İşte bu süreç, kişiliğimizi oluşturuyor. Nitekim Latince de kişilik için kullanılan "persona" sözcüğünün maske anlamına gelmesi bir tesadüf değil. Hayat sahnesinde iyi bir açılış yapmak için hepimiz maskelerimizi takarak bazı şeyleri yapıyor gibi görünüyoruz, belki de yapıyoruz. Kim bilir?

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Toplumun biçtiği rolleri doğru bir şekilde oynamak için insanlar kişiliklerinden ödün verir.
- B) İnsanlar, içsel çatışma ve sosyal çevre beklentisi arasındaki çelişki içinde kimliğini bulur.
- C) İnsanlar, sosyal çevrelerindeki kişileri rol model alarak onlar gibi davranma eğilimi sergiler.
- D) Kendi duygu ve düşüncelerini toplumun beklentileriyle sunan kişiler, başkalarında iyi bir izlenim bırakır.
- E) Bir denge kurma çabası sonucunda ortaya çıkan insan davranışlarının doğruluğunu belirlemek zordur.

4. Fıstık ezmesi testini daha önce hiç duydunuz mu? Bir kişide alzheimer olup olmadığına dair ipuçları veren bu düşük maliyetli testi yapmak, o kişiden fıstık ezmesini koklamasını istemekten ibaret. Yapılan fıstık ezmesi testinde hastaların burun deliklerinden biri kapatılarak bir kaşık fıstık ezmesinin kokusunu alabilecekleri uzaklık ölçüldü. Buna göre alzheimer hastalarının sol burun deliğinin koku alma yetisinin, sağdakine oranla daha çok azaldığı tespit edildi. Çünkü koku alma yetisi, bilişsel eksiklik durumunda ilk etkilenecek duyular arasında yer alıyor. Florida Üniversitesi ekibinin bu keşfi, nörolojik ve ruhsal muayene gerektiren alzheimer hastalığının günümüzde dahi zor olan teşhisinin fıstık ezmesi testiyle hayli kolaylaşacağını gösteriyor.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İşlenmiş gıdaların, sinir hastalıklarının tespitindeki rolüne değinmiştir.
- B) Ele aldığı konuyla ilgili bazı bilimsel tartışmalara yer vermiştir.
- C) Alzheimer hastalarının özelliklerini detaylı bir şekilde incelemiştir.
- D) Alzheimer teşhisinde bir duyudaki işlev kaybının önemini vurgulamıştır.
- E) Alzheimer tedavisinde alternatif yöntemlerin olduğuna dikkat çekmiştir.

5. Beyin eğitimi, özellikle de çalışma belleği eğitimi, son yıllarda sık incelenen bir konu. Bu bağlamda tamamen internet üzerinden çalışan bir hafıza geliştirme programı hazırlandı. Program temel olarak çalışma belleğini, bir defada ne kadar bilginin hafızada tutulup yönetilebileceğini, bir oyun yazılımıyla geliştirmeyi hedefliyor. Daha önceki çalışmaların bir kısmı, çalışma belleğinin yoğun kullanımını gerektiren işlemlerin düzenli yapılması sonucunda çeşitli bellek mekanizmalarını çalıştırma ve problem çözme gibi konularda katılımcıların gelişebildiğini gösteriyor. Bu nedenle yapılan çalışma başarılı olursa programın; öğrenme bozukluklarının, yaşlanmaya bağlı hafıza problemlerinin, dikkat eksikliğinin ve hiperaktivite bozukluğunun tedavisinde kullanılabileceği düşünülüyor.

Bu parçada söz edilen hafıza geliştirme programıyla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Daha önceki araştırmalardan elde edilen sonuçları çürüteceği varsayılmaktadır.
- B) Bilinen birçok internet oyununu güncelleyerek geliştirmeyi hedeflemektedir.
- C) Beyin temelli bazı rahatsızlıkların iyileştirilmesine katkı sağlayacağı öngörülmektedir.
- D) Özellikle eğitim tasarımlarının yenilenmesine yönelik hedeflere odaklanmaktadır.
- E) Farklı yaş gruplarının öğrenme becerilerine göre kullanılacak yazılımları geliştirmektedir.

6. Güvercinler, yetiştirildikleri bölgeye taban tabana zıt coğrafi koşullarda bile yaşamlarını sürdürebilen ve az bir çabayla eğitilebilen kuşlardır. Roma Dönemi'nden beri bilinen eve dönüş yetenekleri sayesinde 700 kilometre uzaklıktan kendi yuvalarına rahatlıkla dönebilirler. Dünya'nın manyetik alanından faydalanma becerileri yolculuklarda kaybolmalarını önler. Bu yetenekleri sayesinde bugün bile mesaj taşıma konusunda güvercinlerden yararlanır. Onlar sayesinde telefonun çekmediği, ulaşımın saatler sürdüğü mesafeler arasında üstelik sadece birkaç mısır tanesi harcayarak iletişim kurmak mümkündür.

Bu parçada güvercinlerle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Eğitime süreçlerinin zahmetsiz olduğuna
B) Farklı bölgelerde varlıklarını koruyabildiklerine
C) İletişim kurma amacıyla kullanıldıklarına
D) Kendi aralarında güçlü sosyal bağlar kurduklarına
E) Yön bulma konusundaki başarılarının kaynağına

7. Ben hele şol denlüce bildüm ki hüsn içre o yâr
Göz terâzûsıyla Mısır'un Yûsuf-ı Ken'ân'idur

Bu beyitte aşağıdaki edebî sanatlardan hangisine başvurulmuştur?

- A) Tezat B) Tekrir C) Telmih
D) Teşhis E) Tevriye

8. Dolandım el gibi bir gönül gibi
Sarardım dal gibi solgun gül gibi
Çiğnendim yol gibi şaşkın çöl gibi
Sofraya tuzunu verenler bilir

Bu yollar yar gibi gönlüm dar gibi
Bu sevda zor gibi sinem sır gibi
Bu gönlüm kar gibi içim nar gibi
Meydanda kozunu sürenler bilir

Bu dörtlüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hece ölçüsüyle kaleme alındığı
B) Ahenk unsuru olarak redif kullanıldığı
C) Düz uyak düzeniyle kafiyeleendiği
D) Yalın bir anlatımın benimsendiği
E) Semai nazım biçimiyle yazıldığı

9. Cihânı hiçe satmakdur adı aşk
Döküp varlığı gitmekdür adı aşk

Elinden şekkeri ayruğa sunup
Ağuyı kendi yutmakdur adı aşk
(...)

Var Eşrefoğlu Rûmî bil hakîkat
Vücûdî fânî itmekdür adı aşk

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin aşağıdaki nazım şekillerinden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Mesnevi B) Gazel C) Murabba
D) Kıt'a E) Müstezat

10. Halk şiirinde sıkça işlenen “felekten şikâyet” temasında genellikle “felek” kişileştirilir ve âşığının başına gelen dertlerin sebebi kabul edilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu açıklamaya uygun bir örnek değildir?

- A) Neler geldi girdi benim düşüme
Felek bu dertleri taktı peşime
Bir yazı yazın ki mezar taşıma
Ferrahî dünyada gülmemiş deyin
- B) Felek senden kime feryat edeyim
Bir müctehil yâre düşürdün beni
Başım alup ne diyare gideyim
İl içinde are düşürdün beni
- C) Bak şu kaşa bak şu göze
Ciğer kebab oldu köze
Yakasız gömlekler bize
Felek biçer demedim mi
- D) Bana yüklediğin çile reva mı
Bekledim vermedin bir gün devamı
Sımsıcacık olan mutlu yuvamı
Buz etmeye gerek var mı ah felek
- E) Düşünce gönlüme o güzel melek
Ahımdan sarsılır kubbe-i felek
Mecnun gibi sahra sahra gezerek
İnleyen sazımı çalıp ağlarım
11. İsfahan’da yaşayan bir hükümdarın ve Keşiş adlı hazinedarın çocuğu olmamaktadır. Keşiş’in karısı ve Hanım Sultan bir gün yolda bir ihtiyaçla karşılaşır. İhtiyar, Hanım Sultan’a bir elma fidanı verir. Fidan önce meyve vermez. Bu duruma üzülen Hanım Sultan’ın rüyasına ihtiyar girer ve fidanın meyve verdiğini müjdeler. Hanım Sultan ile Keşiş’in karısı elma fidanının meyvesini ikiye bölerek yer. Çocukları olursa birbirleriyle evlendireceklerine dair sözleşirler. Bir zaman sonra Keşiş’in kızı, hükümdarın ise oğlu olur. Oğlana Ahmet Mirza, kıza ise Kara Sultan adı verilir.

Bu parçada söz edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ferhat ile Şirin B) Kerem ile Aslı
C) Leyla ile Mecnun D) Arzu ile Kamber
E) Tahir ile Zühre

12. Masallarda okuyucunun/dinleyicinin ilgisini çekmek amacı taşıyan tekerlemeler ve kafiyeli kalıp sözlerden oluşan bölümdür. Anlatıcının, sazı eline aldığını duyuran söz başı da denilebilir. “Bir varmış bir yokmuş, evvel zaman içinde kalbur saman içinde, develer tellal iken pireler berber iken ben babamın beşiğini tıngır mıngır salları iken...” gibi bir söz dizisi, okuyucuları/dinleyicileri birazdan başlayacak masalın olağanüstülüklerle dolu atmosferine hazırlamak amacına yöneliktir.

Bu parçada söz edilen masal bölümü aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Döşeme B) Serim C) Düğüm
D) Çözüm E) Dilek

13. *Kutadgu Bilig*, kendilerine sembolik isimler verilen dört temel kavram arasında olağanüstü bir soyutlama ve kişileştirme tekniğiyle hazırlanmıştır. Bu dört kavram: adalet, saadet, akıl ve akıbet. Eserde adalet, hakan rolündedir ve ---- adıyla yer alır. Saadet, vezir rolündedir ve ona ---- adı verilmiştir. Akıl temsil eden ve saadetten türeyen ---- ise bir bilge danışman rolündedir. ---- adı verilen akıbet, resmî görev alması konusunda hakanın ısrarlı tekliflerini sürekli geri çevirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kün Togdı - Odgurmış - Ay Toldı - Ögdülmüş
B) Kün Togdı - Ay Toldı - Ögdülmüş - Odgurmış
C) Odgurmış - Ögdülmüş - Ay Toldı - Kün Togdı
D) Odgurmış - Ögdülmüş - Kün Togdı - Ay Toldı
E) Kün Togdı - Ay Toldı - Odgurmış - Ögdülmüş

14. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi parantez () içinde verilen terimle uyuşmamaktadır?

- A) Kaside içinde şairin kendini övdüğü bölümdür; şair, kendini büyük şairlerle karşılaştırarak şiirinin ve şairlik gücünün onlardan üstün olduğunu abartılı bir şekilde dile getirir. (**Methiye**)
- B) Bir kimsenin ölümünden duyulan üzüntü ve acıyı anlatmak için kaleme alınan şiirlerdir, genellikle terakibent nazım biçimiyle yazılır. (**Mersiye**)
- C) Allah'a karşı yalvarış ve yakarışlarda bulunulan şiirlerdir, genellikle divanların baş kısımlarında yer alan bu şiirler daha çok kaside biçimiyle yazılır. (**Münacaat**)
- D) Bir kimseyi yermek amacıyla yazılan şiirlerdir, yerilen kişinin özellikleri abartılı ifadelerle eleştirilir. (**Hicviye**)
- E) Allah'ın birliğini, kuvvet ve kudretini anlatan dinî şiirlerdir; kutsal bir konuyu içerdiği için genellikle divanların başında yer verilir, kaside biçimiyle yazılır. (**Tevhit**)

15. Karamanoğlu Mehmed Bey'in kamusal alanda ve sosyal hayatta Türkçe konuşmayı ve yazmayı önceleyen fermanı, şairleri Türkçe yazmaya teşvik etmiştir. ---- önce Farsça *Feleknâme* adlı eserini yazmış daha sonra Fars edebiyatında meşhur olan ---- adlı eseri Türkçeye tercüme etmiştir. Eserde tasavvuf yoluna yeni girenlerin yolculuğu, otuz kuş vasıtasıyla anlatılmıştır. Hüdhüd kuşu da Allah'ın varlığına ve birliğine ulaşma yolunda onların manevi rehberi olmuştur. Eser, hem bu sembolik içeriği hem de şairin Türkçe dil bilincini vurgulamasıyla Türk edebiyatı tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yunus Emre - *Risaletü'n-Nushiyye*
- B) Ahmedi - *İskendernâme*
- C) Şeyh Galip - *Hüsni ü Aşk*
- D) Mevlana - *Mesnevî*
- E) Gülşehri - *Mantıku't-Tayr*

16. Genç yaşlarında eğitimini ilerletmek üzere İran'a giden sanatçı, burada tasavvuf ve tıp eğitimi görür. Hacı Bayram Veli'ye tabi olarak ---- mahlasını alır. Çelebi Sultan Mehmed'i tedavi ettiği için kendisine Tokuzlu köyü timar olarak verilir. Şair, Tokuzlu köyüne giderken timarın eski sahiplerince yolu kesilir ve tartaklanır. O da bu durumu ironik bir dille kaleme alarak Türk mizah ve yergi edebiyatının önemli bir örneği olan ---- adlı manzum bir hikâye ile sultana bildirir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Nabi - *Hayriyye*
- B) Şeyhi - *Hamâne*
- C) Nef'i - *Sihâm-ı Kaza*
- D) Âşık Paşa - *Garibnâme*
- E) Fuzuli - *Şikâyetnâme*

17. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılın ikinci yarısından itibaren diğer ülkelere gönderilen elçilerin yolculuklarını rapor etmeleri istenmiştir. Önem verilen bu raporlar, daha sonra yazılan resmî tarihlerde belge olarak da kullanılmıştır. Kaleme alınan ve takrîr adı verilen bu raporların bir kısmı meraklı, zeki ve üslup sahibi elçiler tarafından esere dönüştürülmüştür. Bunların bazıları bizzat elçiler tarafından yazılırken bazıları da elçilerin yanında bulunan edip veya şairlerce kaleme alınmıştır.

Bu parçada söz edilen edebî tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Surname
- B) Ruzname
- C) Fütüvvetname
- D) Seyahatname
- E) Sefaretname

18. Mekteb-i Mülkiyede başlayan hocalığı ile edebiyat çevrelerinde "üstat" olarak tanınan sanatçı, edebiyat üzerine değerlendirmeler yaparken Batılı yazarlardan büyük ölçüde etkilenir. Sanat eserinin olgunluğunda tek unsur olarak "güzellik"i görür. Ona göre edebiyatta ve özellikle şiirde bu güzellik unsurunu ortaya çıkaracak olan da üslup ve muhtevadır. Eski şiir tarzının daha çok şekil üzerindeki değişmelerine örnek olabilecek nitelikteki şiirlerinden oluşan *Nağme-i Seher*'den sonra *Yâdigâr-ı Şebâb* ile muhtevada bir yeniliğe yönelmiş gibidir.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Muallim Naci
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Recaizade Mahmut Ekrem
E) Samipaşazade Sezai

19. **Hüseyin:** İstanbul'u anlatmak Türk edebiyatçıları için bir mihenk taşı olsa gerek. Hemen aklıma Nedim'in "Bu şehir-i Sitanbul ki bî-misl ü bahâdır / Bir sengine yekpâre acem mülkü fedâdır." beyti geliyor.

Şeyma: Gerçekten de İstanbul, hem tarihi hem de tabiatıyla paha biçilemez bir şehir. Peki, İstanbul her zaman böyle güzel mi anılır Türk edebiyatında?

Hüseyin: Hayır, bazıları İstanbul'un büyüklüğünden ve azametinden etkilenerek yalnızlık, korku ve acılarını bu şehirle özdeşleştirmiştir. Mesela "Sis" şiirinde ----, İstanbul'a kendi ruh hâlinde kaynaklanan karamsar bir perspektifle yaklaşır. İstanbul onun şiirinde pek çok olumsuz imgeyle yer alır.

Bu diyalogda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Tevfik Fikret
B) Yahya Kemal
C) Cenap Şahabettin
D) Ahmet Haşim
E) Abdülhak Hamit

20. Edebiyat hayatına "Sanat, şahsi ve muhteremdir." düşüncesiyle adım atan sanatçı, Türk toplumunun maruz kaldığı sosyal ve siyasi şartların etkisiyle bu görüşünü değiştirir. İlk döneminde tiyatro, hikâye ve mensur şiir türünde eserler verdikten sonra roman ve hatıralarını yayımlar. Romanlarında Türk toplumunun 1908'den 1950'lere kadarki sosyal ve siyasal değişimini farklı boyutlarıyla ele alır. *Anamın Kitabı*, *Gençlik ve Edebiyat Hatıraları* gibi kitaplarında ise kişisel hayatında etki bırakmış şahıs ve hatıraları anlatmıştır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refik Halit Karay
B) Halide Edip Adıvar
C) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Memduh Şevket Esendal

21. Mahallemizde

Senden başka ağaç olsaydı
Seni bu kadar sevmezdim.
Fakat eğer sen
Bizimle beraber
Kaydırak oynamasını bilseydin
Seni daha çok severdim.

Güzel ağacım!
Sen kuruduğun zaman
Biz de inşallah
Başka mahalleye taşınmış oluruz.

Bu şiirin biçim, içerik ve anlatım özellikleri dikkate alındığında aşağıdakilerin hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Ece Ayhan
B) İsmet Özel
C) Özdemir Asaf
D) Orhan Veli Kanık
E) Sezai Karakoç

22. Roman türü genellikle deneyimlenmiş hayatın yansımalarını gösterir. Yazar, geçmiş zamanı bir şekilde yeniden kaleme alarak okurlarına sunar. Bunu bazen tarihte yaşamış kahramanlar ile onları kuşatan gerçek veya hayalî kişilerin hayat ve maceralarını işleyerek, bazen de toplumların devir ve hayat tarzı farklılıklarını romana konu ederek yapar. Türk edebiyatında özellikle ilk tarz romanlar; tarihî ve millî doku ile kahramanın aşk, fazilet ve yiğitlik motifleriyle süslenecek kaleme alınır. Bunu yaparken roman yazarının tarih yazıcılarıyla aynı hassasiyette olmasına gerek yoktur. Dilerse yaşamış kişilerin arasına hayalî kişiler ve varlıkları da katar yahut son derece silik şahsiyetleri, birinci dereceye çıkararak tarihin yaldızlı kapısından geçemeyen bu kişileri edebiyat tarihinin baş köşesinde ağırlar.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada söz edilen roman türünde yazılmamıştır?

- A) *Küçük Ağa* B) *Devlet Ana*
C) *Sahnenin Dışındakiler* D) *Yeni Turan*
E) *Yaprak Dökümü*

23. Uzun sanat yaşamı boyunca deneyci yaklaşımıyla Türk dili ve şiirine pek çok yeni öge kazandırmayı başaran sanatçı, kendini sürekli yenilemesini bilmiştir. Millî romantik duyuş tarzından çocukların dünyasına, bireyin içsel çatışmalarından toplum sorunlarına kadar her konuyu ele almıştır. *Havaya Çizilen Dünya*, *Çakır'ın Destanı* ve *Üç Şehitler Destanı* gibi ilk dönem şiir kitaplarında çoğunlukla dörtlüklere, ölçülü ve uyaklı söyleyişlere yer veren sanatçı; *Toprak Ana* kitabından itibaren daha çok beşlik ve altılık bentlere başvurur.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arif Nihat Asya
B) Fazıl Hüsnü Dağlarca
C) Ahmet Kutsi Tecer
D) Faruk Nafiz Çamlıbel
E) Bedri Rahmi Eyüboğlu

24. Geçmişin bütün sanat kuralları bir yana bırakılarak hayatın sürekli hareketine uygun yeni biçimler ve yeni anlatım yolları bulmak; sanatın her dalına dinamizmi, makineyi ve hızı sokarak geleceğe yönelmek amacını güden sanat akımıdır. Bu akıma göre şiirde geleneğe bağlı ölçü ve nazım biçimleri atılmalıdır. Üslup, yeni hayata egemen olan sanayi ve makinenin dinamizmine ve hızın güzelliğine uygun olmalıdır. Durağan bir güzelliğin anlatım aracı olan geleneksel dil bilgisi ve söz dizimi kuralları kırılarak şiirde sözcükler özgür bırakılmalıdır.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Realizm B) Egzistansiyalizm
C) Fütürizm D) Parnasizm
E) Empresyonizm

25. Patricilerin uygulamalarına karşı çıkan pleplerin ayaklanmalarını bastırmak amacıyla gündeme gelen, patriciler ile plepler arasındaki eşitsizliği gidermeye yönelik düzenlemeleri içeren ve yazılı hâle getirilen kanunlar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 12 Levha Kanunları
B) Cengiz Han Yasası
C) Hammurabi Kanunları
D) Urukagina Kanunları
E) Hitit Kanunları

26. Kök Türklerde doğudaki kağana bağlı olarak devletin batı kanadının yöneticisi olan İstemi Yabgu "Atalarımızdan işittik ki Roma İmparatorluğu elçileri geldiği zaman bu bizim için artık yeryüzünü fethedeceğimize delalet eder." demiştir.

Buna göre Kök Türklerle ilgili

- I. Bizans'a karşı iktisadi ve ticari üstünlük sağladıkları,
- II. cihanşümul bir devlet olma gücüne ulaştıkları,
- III. devleti ikili yönetim anlayışıyla idare ettikleri

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

27. Aşağıdaki devletlerden hangisinin Arabistan'a büyük bir sefer düzenleyeceği haberleri üzerine Hz. Muhammed, ordusuyla Tebuk Seferi'ne çıkmıştır?

- A) Akhun B) Sasani C) Bizans
D) Emevi E) Hazar

28. Temeli İslam devletlerine dayanan, Gazneli ve Selçuklu gibi Türk-İslam devletlerinde de görülen "gulâm sistemi" aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

- A) Savaşta ele geçirilen esirlerin veya satın alınan kölelerin askerî ve idari hizmetlerde kullanılmasını
B) Türkmen kuvvetlerinin devlet yönetiminde ve ekonomik hayatta etkili olmalarını
C) Şeyh ve dervişler tarafından cihat fikriyle uc kuvvetlerinin organize edilmesini
D) Anadolu'nun Türkleşmesi için konargöçer grupların akınlarda bulunmasını
E) Ahilik geleneğinin sosyal ve ekonomik hayatın canlandırılmasında rol oynamasını

29. Aşağıdakilerden hangisi bir uc beyliği olarak tarih sahnesine çıkan Osmanlı Devleti'nin, merkezi otoritesini güçlendirme faaliyetleri kapsamında değerlendirilemez?

- A) Fethedilen yerlere Türk-İslam kurum ve uygulamalarını yerleştirmesi
B) Türkmen aşiretlerinin konargöçer faaliyetlerini desteklemesi
C) Anadolu ve Rumeli'de sistemli bir göç ve iskân politikası izlemesi
D) Timar sistemi sayesinde yerel beylerin güçlenmesini önlemesi
E) Devşirme usulüyle padişaha bağlı kapıkulu ocaklarını kurması

30. Osmanlı tarihine "Vaka-i Hayriye" olarak geçen ve padişah II. Mahmut tarafından çıkarılan bir fermanla halka duyurulan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hünkar İskeleyi Antlaşması'nın imzalanması
B) Mekteb-i Harbiyenin açılması
C) Kabakçı Mustafa İsyanı'nın bastırılması
D) Yeniçeri Ocağının kaldırılması
E) Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesi

31. Mustafa Kemal, Birinci Dünya Savaşı sırasında İngiliz ve Fransız kuvvetleri ile sömürgelerinden getirilen birliklere karşı yapılan mücadeleyi anlatırken "Karşılıklı siperler arasında mesafe 8 metre. Yani ölüm muhakkak. (...) Fakat ne kadar imrenilecek soğukkanlılık ve tevekkül ki (...) en ufak sarsılma, çekilme, korku ve endişe belirtisi yok." ifadelerini kullanmıştır.

Mustafa Kemal'in Anafartalar Grup Komutanı olarak görev aldığı ve yapılan mücadeleyi bu sözlerle ifade ettiği cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Irak B) Kafkas C) Çanakkale
D) Kanal E) Yemen

32. Mustafa Kemal Paşa, IX. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a çıktıktan sonra, 28 Mayıs 1919'da askerî ve mülki yetkililere gönderdiği Havza Genelgesi'nde aşağıdakilerin hangisini dile getirmiştir?

- A) İşgallerin haksızlığını protesto eden mitingler düzenlenmesini
- B) Sivas'ta millî bir kongre toplanmasını
- C) Felah-ı Vatan Grubunun kurulmasını
- D) Heyet-i Temsiliyenin ulusal bir nitelik kazanmasını
- E) Tekâlif-i Millîye Emirleri'nin çıkarılmasını

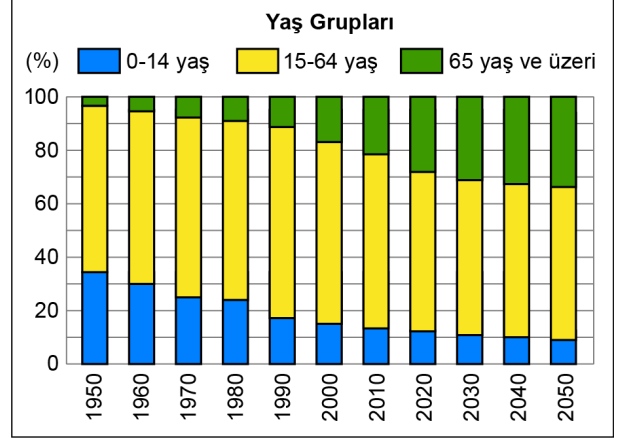
33. Millî Mücadele'de, Büyük Taarruz ile Batı Anadolu'nun Yunan ordusundan arındırılması sonrasında, aşağıdaki bölgelerden hangisinin kurtarılması için Türk birliklerinin harekâta devam etmesi yönünde karar alınmıştır?

- A) Hatay ve İskenderun
- B) Kars, Ardahan ve Batum
- C) Ege Adaları
- D) Musul ve Kerkük
- E) Boğazlar ve Doğu Trakya

34. Cumhuriyet Dönemi'nde gerçekleşen aşağıdaki düzenlemelerden hangisinin, Atatürk'ün halkçılık ilkesinin bir gereği olarak 21 Haziran 1934 tarihinde kabul edilen Soyadı Kanunu'nu tamamlayıcı nitelikte olduğu söylenebilir?

- A) Lakap ve ünvanların kaldırılması
- B) Eğitim ve öğretimin birleştirilmesi
- C) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- D) Millet Mekteplerinin kurulması
- E) Misak-ı İktisadi'nin kabul edilmesi

35. Aşağıdaki grafikte, bir ülke nüfusunun yaş gruplarına göre 1950-2020 yılları arasındaki oranları ve bu oranların 2050 yılına kadar öngörülen değerleri gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler dikkate alındığında bu ülke nüfusuyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi söylenebilir?

- A) 1950 yılından itibaren yaşlı nüfus oranı sürekli olarak azalmaktadır.
- B) 2020 yılı itibarıyla genel nüfusta en büyük pay çocuklara aittir.
- C) Tüm yıllarda 15-64 yaş grubu nüfus oranı diğerlerinden daha fazladır.
- D) 2030 yılı sonrasında çocuk nüfus oranı %20'nin üzerinde olacaktır.
- E) Ortanca yaş, tüm dönemlerde sürekli azalma eğilimindedir.

36. Sanayi ve teknolojinin gelişmesi ile modern tesislerin kurulması, farklı iş alanlarının ortaya çıkmasıyla artan iş gücü ihtiyacı kırsal yerleşmelerde yaşayan insanlar için çekici hâle gelmiş ve şehirlere hızlı bir göç hareketini başlatmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu göç hareketinin olumsuz sonuçlarından biri değildir?

- A) Tarım alanlarında üretim deseninin değişmesi
B) Yerleşmelerin düzensizleşmesi ve plansızlaşması
C) Alt yapı hizmetlerinin yetersiz hâle gelmesi
D) Şehirlerde hava kirliliğinin artması
E) Tarım ve orman arazilerinin yerleşime açılması

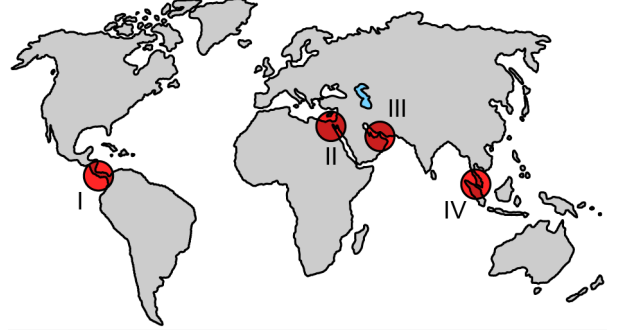
37. Aşağıdaki haritada büyük kültür bölgeleri içerisinde kalan bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangileri aynı kültür bölgesi içerisinde yer alır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

38. Petrolün; deniz yolu ile taşınmasında tankerlerin kullanılması, bazı kazalara ve buna bağlı çevre sorunlarının yaşanmasına neden olabilmektedir. Bu nedenle tanker trafiğinin yoğun olduğu bazı su yollarında kaza ve çevre sorunu oluşma riski de oldukça yüksektir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinde bu riskin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

39. Özellikle sanayinin çok geliştiği büyük kentler ile çevresinde görülen, "Londra" ve "Los Angeles" gibi tipleri olan kirlilik türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Su kirliliği
B) Hava kirliliği
C) Işık kirliliği
D) Ses kirliliği
E) Radyoaktif kirlilik

40. Günümüzde giderek büyüyen çevre sorunlarının azaltılması ve önlenmesinde devlet ve sivil toplum kuruluşlarının yanında bireylerin de sorumluluk üstlenmesi beklenir.

Bu sorunların azaltılması ve önlenmesinde aşağıdakilerden hangisi bireysel sorumluluk kapsamında değerlendirilemez?

- A) Su ve enerji tasarrufu yapmak
- B) Çevre dostu teknolojik araçları kullanmak
- C) Atıkları geri dönüşüm için ayırmak
- D) Tıbbi atıkları bertaraf etmek
- E) Yöneticilerden çevreci politikalar talep etmek

2024 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2024 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

09-06-2024

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. B
2. E
3. B
4. D
5. C
6. D
7. C
8. E
9. B
10. E
11. B
12. A
13. B
14. A
15. E
16. B
17. E
18. D
19. A
20. C
21. D
22. E
23. B
24. C
25. A
26. E
27. C
28. A
29. B
30. D
31. C
32. A
33. E
34. A
35. C
36. A
37. D
38. E
39. B
40. D